

NOWY KURYER

KRAKOWSKI

WYCHODZI CODZIENNIE

NIE WYŁĄCZAJĄC NIEDZIEL I ŚWIA

CENA:
Pojedynczy egzemplarz
w Krakowie. 20
na prowincyi i w Kró-
lestwie Polskiem hal.

Prenumerata miesięczna
dla Krakowa:
z odnośzeniem . . . . . K 5.50
bez odnośzenia 4.50
dla Prowincyi i Król.
Polskiego . . . . . K 5.70

OGŁOSZENIA:

wiersz politywy
jednolinowy . . . . . K —40
Nadesione 1.50
Kronika 3-

Drobne ogłoszenia po
12 h. od słowa.

Redakcja i administracja
ulica Dunajewskiego l. 7.
Telefon Nr. 2502.

Bisno miastowe:
ul. Karłowicka l. 16.

Przedstawicielstwo polskie w Kijowie i Dźwińsku.

Od naszego korespondenta.

Warszawa, 22. lipca.

Władze okupacyjne zgodziły się na utworzenie oficjalnych polskich placówek reprezentacyjnych w Kijowie, jako stolicy państwa ukraińskiego, oraz w Dźwińsku, dla kontaktu z re-

prezentacją Inflant.

Dotąd na terytoryum byłego carstwa rosyjskiego istniało urzędowo przedstawicielstwo polskie tylko w Petersburgu, które sprawował tam p. Lednicki.

Nowe masowe ataki wojsk koalicyjnych.

Komunikat niemiecki.

Berlin. (B. Wolffa). Urzędowo ogłaszają dnia 24. lipca.

ZACHODNIA WIEDOWNIA WOJNY.

Ożywiona czynność artylerji na północ od Lys, koło Arras i koło Albert. Na zachodnim brzegu Avre Francuzi miejscowymi atakami dotarli koło Mailly i na południe od Mailly aż do Avre. Nasz przeciwatak przywrócił położenie i odparł ataki nieprzyjacielskie, które się wieczorem rozpoczęły koło Mailly i na północ od tej miejscowości.

Między Aisną a Marną, nieprzyjaciel wczoraj po wprowadzeniu nowych dywizji kontynuował swe ataki masowe. Armia gen. Boehna złamała zupełnie powtarzane kilkakrotnie ataki nieprzyjaciela. Francuzi i Amerykanie ponieśli znów ciężkie straty. Między Niant a Hartennes nieprzyjaciel atakował pięć razy nadaremnie. Po obu stronach Villedontaire zyskał on przejściowo trochę na obszarze. Nasz przeciwatak odrzucił go poza linie, z których wyszedł. Villedontaire znów wydarł nieprzyjacielowi.

Na południe od Qureq nasz ogień niszczący stłumił ataki nieprzyjacielskie już w stadium przygotowania, względnie w pierwszym szturmie. Wozy pancerne, które przebyły nasze linie, zostały zniszczone strzałami. Piechotę, która postępowała za nim, odparto przeciwatkiem.

Także wojska walczące między Qureq a Marną odparto silne ataki nieprzyjacielskie już przed swymi liniami. Przedwatakiem wyrzuciliśmy nieprzyjaciela ze wzgórza położonego na północny wschód od Rocourt i z lasu Chatelet. Po południu nastąpiły już tylko ataki częściowe. Nieprzyjaciela odparto. Na południowy zachód od Reims toczyły się przez cały dzień ciężkie walki. Między Marną a Ardre nieprzyjaciel kilkakrotnie przypuszczał daremne ataki częściowe.

Na północ od Ardre Francuzi wysłali do walki oprócz wojsk białych i czarnych także Włochów i Anglików. Atak Włochów, który skutecznie ostrzeliwano już w chwili przygotowania, rozwinął się tylko słabo i został udaremnlony strzałami. Również Francuzów i Anglików odparto po zaciętych walkach, stoczonych na wielu miejscach, a częściowo także przeciwatkiem.

Pierwszy gen. inspektor Ludendorff.

Komunikat austriacki.

Wiedeń. (B. K.). Urzędowo ogłaszają dnia 24 lipca.

Na froncie włoskim nie było ważniejszych wydarzeń bojowych.

Na albańskiej widowni wojny nasze dzielne wojska wytrwałym oporem udaremniły nieustanne usiłowania nieprzyjaciela przełamania naszych linii w odcinku Devoli.

Szef sztabu generalnego.

KOSZTEM... POLSKI?...

Minimalne warunki pokojowe koalicji.

Kraków, 25. lipca.

Niedawno dowiedzieliśmy się, że na ostatniej konferencji mocarstw koalicyjnych w Wersalu, mocarstwa te, w służbie których po tamtej stronie frontu stoją i polskie ochotnicze formacje wojskowe, uchwały między innymi włączyć do programu swoich warunków pokojowych wskrzeszenie Polski zjednoczonej we wszystkich swych częściach składowych z dostępem do morza.

Była to część programu maksymalnego koalicji, który rzadko na kongresach pokojowych bywa sankcjonowany w całej rozciągłości. Jak więc jednak przedstawiał program minimalny państw koalicyjnych, czy i w nim sprawa pol-

ska zajmowała tak poczesne miejsce, czy była podobnie szeroko sfaktowana? To było tajemnicą dyplomatów koalicyjnych, tajemnicą, rzekb której uchylili dopiero szwajcarskie sfery dyplomatyczne.

Sfery te, według doniesienia „Lokal Anzeigera“, dowiadują się mianowicie, że ustalone na ostatniej konferencji paryskiej minimalne warunki, pod którymi mogą być wdrożone rokowania, przedstawiają się jak następuje:

1. Bezwarunkowe wydanie i odszkodowanie Belgii za wszelkie szkody, jakie poniosła w czasie wojny. O użyciu Belgii jako zastawu nie może być mowy.

2. Zwrot Alzacy i Lotaryngii Francji.
3. Odstąpienie Trydentu i Tryestu Włochom.
4. Anglia otrzymuje Egipt i zatrzymuje wszystkie zdobycze, dokonane na Turcji w czasie wojny światowej.
5. Niemcy zrzekają się swych kolonii.

Oto minimalne, ale i zasadnicze zarazem warunki koalicji, warunki, stawiające Polskę poza nawias celów wojennych koalicji. Co się tyczy Polski bowiem, to według informacji szwajcarskich, sfer dyplomatycznych, zakomunikowanych przez dziennik berliński, o ileby Niemcy przyjęli te minimalne warunki, koalicja wzamian zrzekłaby się swych żądań co do oderwania prowincyi polskich od Prus, oraz rozbicia Austro-Węgier, które musiałby naturalnie wydać Serbię, Czarnogórę i Albanję, przyczem ta ostatnia weszłaby pod protektorat włoski, a Austro-Węgry musiałby się zrzec wszelkich wpływów na Bałkaniach.

Nie możemy oczywiście być pewni, czy doniesienie berlińskiego „Lokal Anz.“ odpowiada istotnemu stanowi rzeczy.

Prasa berlińska dla zdyskredytowania koalicji tyle już puściła w świat zmyślonych i niedorzecznych baśni, że zaufanie do jej prawdziwości musiało stracić wśród jej czytelników kredyt.

Kto wie jednak, jak dalece sentymentalizm wszelki obcy jest polityce wielkich tego świata, ten doniesienie berlińskie nie odmówi najmniejszej pozorów prawdopodobieństwa.

Nikogo właśnie tak, jak nas Polaków, historia nie nauczyła nieufności do wielkich a miłych nam hasel, rzuconych przez obce potęgi świata. Niejednokrotnie już w chwilach decydujących o naszym losie wyteżaliśmy wzrok i słuch w obce strony, wyczekując stamtąd ratunku, a doczekując się — rozczarowania.

„Chacun chez soi! Chacun pour soi!“ — (Każdy u siebie, każdy dla siebie!) — oto słowa, jakie w jednym z takich właśnie krytycznych momentów przyniosło nam echo z nad Sekwaną...

Nauczeni ciężkim doświadczeniem i dziś nie możemy całego swego zaufania opierać na słowach tych, którzy deklarują się być dziś naszymi przyjaciółmi.

Czyni i tylko czyni mogą mieć dla narodu, znajdującego się w takim jak my położeniu, siłę przekonywującą. A czynów właśnie ze strony naszych rzekomych przyjaciół doczekaliśmy się w ciągu tej wojny wogóle — tak mało, że trudno nam istotnie uwierzyć, aby i koalicja, w razie perspektywy uzyskania pokoju na podstawie przyjęcia przez mocarstwa centralne jej zasadniczych warunków, zechciała dalej przelewać krew swoich synów jedynie tylko dla zrealizowania jej maksymalnego polskiego programu. Wniosek to przykry, ale niestety usprawiedliwiony — doświadczeniem.

Bardzo być może zatem, że dla celów agitacyjnych rzuca się dziś nad Sekwaną hasło stworzenia Polski niepodległej i zjednoczonej z dostępem do morza, a jednocześnie — słowa służą dyplomatom częściej do ukrycia myśli — nie wyklucza się możliwości zawarcia pokoju właśnie — kosztem Polski!

„Chacun chez soi! Chacun pour soi!“

Uniwersytet litewski w Wilnie z językiem wykładowym niemieckim.

Szykany polskiej młodzieży na Litwie

(Lit. Biuro inf.)

Kraków, 25 lipca.

Litewska Rada krajowa otrzymała od władz okupacyjnych urzędowe zawiadomienie, że zgodnie z żądaniem Rady udziela się pozwolenia na otwarcie w Wilnie uniwersytetu litewskiego. Mają być otwarte w Wilnie trzy fakultety: teologiczny, lekarski i prawny. Wobec braku profesorów Litwinów, wykłady mogą być prowadzone również w języku niemieckim.

W „Tarybie” przy omawianiu tej sprawy — według wiadomości prywatnych — lewica nastawała na dopuszczenie wykładów w języku polskim i rosyjskim. Nacjonalisci zgodzili się na język rosyjski, ale przeciw polskiemu zaproponowali, twierdząc, że w razie wykładów polskich, na wykładach litewskich nie będzie słuchaczy. Sprawa ta, zdaje się, nie została jeszcze rozstrzygnięta.

W związku z projektem otwarcia uniwersytetu litewskiego w Wilnie, czynione są ze strony władz jeszcze większe trudności przy wydawaniu pozwoleń na wyjazd młodzieży, chcącej się udać do wyższych uczelni w Warszawie. W sprawie tej przedłożono władzom dnia 9 bm. memoriał P. Gilza, zastępcy szefa zarządu Litwy, przyjmując to podanie, oświadczył wprost, że władze niemieckie nie chcą, żeby młodzież polska z Litwy jeździła do Warszawy, że będzie uniwersytet w Wilnie, gdzie można się będzie kształcić. Na uwagę, że przeszkodą do tego będzie język wykładowy litewski, Gilze odrzekł: „Obawy płonne; język wykładowy będzie niemiecki, a nie litewski, wykładają będą profesorowie niemieccy, polskiej zaś młodzieży w każdym razie przyda się znajomość języka niemieckiego, do której nabycia jest dość sposobności”.

Reforma wyborcza w Pruszech będzie przeprowadzona.

Berlin, 24 lipca.

Posel Scheidemann oświadczył, że został przyjęty wraz ze swym kolegą partyjnym Ebertem przez kanclerza, od którego otrzymał zapewnienie, iż sejm pruski jeszcze tej zmiany będzie rozważał i nowe wybory będą rozpisane, gdyż rząd nie zamierza zmieniać swego stanowiska wobec reformy wyborczej.

Matamorfozy wojenne.

W jatce.

W roku 1913.

Dama wytwornie ubrana wchodzi do sklepu. Właścicielka sklepu wita ją rozpromienionym obliczem i głębokim ukłonem.

— Czem mogę służyć łaskawej pani? Kotlety, rozbeł, pieczeń cielęcą?

Dama wybiera mięso i płaci. Potem chce zabrać zakupy ze sobą.

Właścicielka sklepu: Ależ łaskawa pani! Odeślę pani dobrodzieje do domu...

Z pełną uszanowania otwiera drzwi wychodzącej. Jeszcze jeden głęboki ukłon. Dama odchodzi.

W roku 1918.

Dama: Czy mógłbym prosić o ten kotlecik?

Właścicielka sklepu: Nie dotykać palcami! Jakżeż inne mają to zrec po palcach pani! Kotlety już zamówione.

Dama (zawstydzona, jakając się): To proszę o mięso robotowe. Ale nie tak dużo kości, jak ostatnim razem.

Właścicielka sklepu (biorąc się pod boki i siniejąc z gniewu): Co pani mówi! Czy pani się zdaje, że woły zamiast kości mają kielbasy? Wojna, moja pani... Niech mi pani nie zabiera drogiego czasu — inni goście chcieliby także coś kupić. (Rzuca jej kość z ochłapami mięsa do torby). Dalej — następna!

Milionowe prowizye dla dostawców armii.

Wielki skandal wojskowy w Ameryce.

Berno szwajc., w lipcu.

(mir) Uczciwość dostawców wojennych jest widocznie wszędzie jednaka, a patriotyzm ich opiera się na tej samej podstawie: chęci zysku, wobec której niema względu na żadne ideały i zasady etyczne.

O wartości moralnej dostawców wojennych i funkcjonariuszy państwowych, którzy dokonwali zamówień i odbierali dostawy, wcale niekorzystnego przekonania nabrała również Unia amerykańska. Jak bowiem donoszą ber-

neńskie dzienniki, amerykańskie ministerstwo sprawiedliwości prowadzi od jakiegoś już czasu śledztwo w sprawie wszystkich dostaw dla ministerstwa wojny i marynarki. Ścisłemu badaniu poddano 3000 kontraktów dostawy. W wielu fabrykach wojennych władze skonfiskowały księgi i papiery handlowe. W najbliższym czasie ma nastąpić aresztowanie szeregu oficerów i urzędników. Idzie tu głównie o milionowe prowizye, jakie od dostaw pobierali oficerowie.

DWÓCH NARZECZONYCH.

Warszawa, w lipcu.

Przed dwoma tygodniami w jednym z teatrów podczas antraktów zdarzył się wypadek omdlałej młodej damy. Wypadek przeszedł prawie niepostrzeżenie, zwrócił uwagę tylko najbliższych sąsiadów.

WYPADEK W TEATRZE.

Było to tak. Do młodej osoby, siedzącej w towarzystwie młodego mężczyzny, zbliżył się nagle młody również mężczyzna w stroju sportowo-wojskowym, jaki obecnie tak często się spotyka. Młoda dama spojrzała na świeżo przybyłego, krzyknęła i — zemdlała. Obaj panowie wspólnymi siłami wynieśli omdlałą z sali i po przyjeździe jej do przytomności — zniknęli wszystko troje.

ODJAZD NARZECZONEGO.

Panna Zofia M. na początku wojny była zaręczona z p. Antonim W., który, jak wielu innych, wstąpił do oddziału sanitarnego. Przed wyjazdem Niemców p. W. zdecydował się na wyjazd do Rosji wraz z oddziałem. Nie pomogły prośby i zakłęcia narzeczonej. Pan W. wyjechał, zaprzysięższy narzeczoną wierność i otrzymawszy zapewnienie takiej samej wierności i stałości.

W jakiś czas po wyjeździe pana M. poczęły krążyć wieści, że wyjazd jego miał związek z obecnością w tym samym oddziale sanitarnym pewnej „siostry”. A że od narzeczonego nadchodziły skąpe i rzadkie wiadomości, a wreszcie przychodzić wogóle przestały, panna Zofia uwierzyła pogłoskom.

DRUGI NARZECZONY.

Po pewnym czasie, przebolawszy szkodę narzeczonego panna Zofia uczuła skłonność do pewnego młodzieńca, pana Józefa K., który już poprzednio usiłował się starać o jej względy, lecz daremnie. Ujęła ją widocznie jego stałość. Dość, że odrzucony poprzednie narzeczonej został szczęśliwym narzeczoną panny Zofii, drugim z kolei.

SZCZĘŚLIWE NARZECZENSTWO.

Ślubne pływaki dał, mieniące i białe sukienki. Ze ślubem narzeczeni się nie spieszyli, odkładając go do lepszych czasów. Przytem narzeczonej był galant, a jako człowiek zamożny, mógł troskliwie dbać o rozrywkę i zabawę dla narzeczonej. Teatry, koncerty, wydechniki zapelniały czas młodej parze i właśnie w teatrze zaszła katastrofa.

POWRÓT PIERWSZEGO.

Albowiem pierwszy narzeczonej wrócił zupełnie niespodziewanie, jak wraca obecnie wielu mężów i narzeczonych. Natychmiast po powrocie dowiedział się, że narzeczonej jego ma już innego narzeczonego i że właśnie z nim znajduje się w teatrze. Nie chciał wierzyć wieści, chciał się naocznie przekonać o jej prawdziwości i pospieszył do teatru.

Wiemy już, że na widok pierwszego narzeczonego panna Zofia zemdlała. Obaj rywale zajęli się ratunkiem i odwiezieniem do domu. Co się dalej działo, dokładnie nie wiadomo.

Chyba to tylko, że po pierwszych wyjaśnieniach pierwszy narzeczonej usunął się, zosta-

W cukierni.

Młoda panienka bierze kawałek tortu i kładzie 50-koronówkę.

Właścicielka: Nie zmieniam. U mnie niema kantoru wymiany...

Panienka: Nie mam przy sobie drobnych, tylko...

Właścicielka: To niech sobie pani idzie zmienić. (Zabiera tort z powrotem). Każdemu tylko wydawać — wszyscy nie mają drobnych. Panienka odchodzi zawstydzona. Właścicielka cukierni patrzy się za nią z lekceważeniem.

Wtem do sklepu wchodzi pan z torbą podróżną w ręku. Wybiera tort i płaci 100-koronówką. Właścicielka bez słowa wydaje mu resztę.

— Szewlot dla chłopca pani czeka odłożony...

Właścicielka sklepu ścisła mu dłoń z pełną uprzejmością.

— Tytoni zamówiony będzie jutro... proszę przysłać... a może pan przyjdzie osobiście...

W trafikę.

Panny sklepowe w zupełności pochłonięte odczytywaniem listu, który właśnie przyniósł listonosz. Co chwila wybuchają kaskadami śmiechu.

Do sklepu wchodzi starszy pan w wytartym surducie, z plikiem papierów pod pachą. Już od progu kłania się uniżenie, poczem przystępuje nieśmiało do lady; czeka cierpliwie, nie chcąc przerywać pannom sklepowym zabawy, by ich nie urazić.

Po dziesięciu minutach jedna z panien, od-

wracając się z pasją:

— Czego pan chce? Stoł pan zgięty i niemy i gapi się...

— Czy mógłbym prosić coś do palenia?..

— Niema. Nie widzi pan, że na drzewiach stoł jak wół wypisane, że niema nio do palenia?

— Może jednak...

— Nie zwracaj pan gitary! Jeśli mówię, że niema, to niema...

— A może mógłbym się dowiedzieć, kiedy będzie...

— Nie nudź pan! Ja także nie wiem...

Wchodzi młodzieniec w obcisłym mundurku, wypomadowany, z pakunczkiem w ręku. Panny jakby na komendę, podbiegają ku niemu.

— Jak się pan miewa? Tak dawno już pan nie było... Co pan porabia?..

Starszy pan ogląda się w zakłopotaniu przed sklepem.

— A w którym domu jest „fasunek” tytoniu? Jedna z panien:

— A idźże pan raz wreszcie — nie wiem... o mnie to obchodzi!.. Zresztą nie mam czasu...

Starszy pan wychodzi szczerze skruszony. Młodzieniec w mundurku, podając pakiet:

— Macie tu, kozy, to dla was...

— Pomadki... pomadki... doskonale...

Jedna z panien otwiera zasuwę szafy, dobywa cztery pudełka „egipskich” i sześć paczek tytoniu.

— Dziś już niema więcej. Ale jutro zostawię my panu. Proszę wstąpić przed szóstą...

(mir.)

wlajac pole rywalowi. Narzeczeństwo Nr. 2 trwało dalej. Ale nagle gruchnęła wieść o

POJEDYNKU AMERYKAŃSKIM.

Wszystko jednak pokrywa mgła tajemnicy. Dość, że pierwszy narzecznik, p. Antoni W., zniknął bez wieści, przepadł, jak kamień rzucony w wodę. Podobno zostawił rywalowi zapowienie, że odbierze sobie życie, ale tak, by nikt tego się nie dowiedział w jaki sposób. Jednocześnie życzy mu szczęścia w pożyciu z urochną.

$2 + 1 = 0...$

Szczęśliwy rywal nie był jednak szczęśliwy. Miał nieć wrogi sumienia że przyczynił się do zguby człowieka. Dość, że po pewnym czasie napisał do narzeczonej list, w którym błaga ją o przebaczenia, ale nie czuje się na siłach do zawarcia małżeństwa i jest przekonany, że jej uszczęśliwić nie zdoła.

EPILOG.

Przed kilku dniami w kronice wypadków ukazała się wiadomość o zamachu samobójczym młodej kobiety, niewiadomego nazwiska. Zdolano ją uratować. Była to właśnie panna Zofia M.

Pod znakiem wytrycha.

**ANKIETA „NOW. KURIERA KRAK.“
W SPRAWIE WŁAMAN.**

Kraków, 25 lipca.

Od p. M. P. otrzymujemy szereg ciekawych spostrzeżeń co do przyczyn dzisiejszego roz-
wieloczenia kradzieży.

Przy wprowadzaniu się do nowego miesz-
kania — pisze p. M. P. — doręcza nam dozorca
wizantkę kluczy. Do zamków wchodzi, zamek
poruszają — czegoż więcej można wy-
magać? Nie pomyślmy jednak, że te zamki
służą szereg lat, że pierwsze klucze dawno już
zgubione — a te, które dostajemy, to już dzie-
niata serya!

Znamy sposób dorabiania zgubionych klu-
czy; wiemy, iż w takim wypadku przychodzi
chłopak od ślusarza z gotowym „sturcen“
kluczem i nie klucz do zamku, ale zamek do
klucza się nadaje. To jest, łamie blachę, sta-
nowiącą rejestr zamku. — Po takiej operacji
każdy klucz dobrze wchodzi, a nawet zakrzy-
wiony gwóźdź wystarczy, ażeby zamek otwo-
rzyć.

Dalej p. M. P. wskazuje na to, że służba dzi-
siej rekrutuje się z ludzi znacznie mniej dba-
łych i uczciwych, niż dawniej. Gdy państwo
wyjść z domu, służa wymyka się również i
mieszkanie pozostaje bez dozoru. W wielu zaś
domach nie ma dziś służby zupełnie, z powodu
ciężkich czasów, a bezpłatni dozorczy domów
muszą zarabiać na mieście na utrzymanie ro-
dziny.

Rozpatrzywszy te wszystkie niedomagania,
p. M. P. stawia następujące wnioski:

1. Zaopatrzyć drzwi w dobre zamknięcia.
2. Złożyć dobrowolnie przy czynszu pewną
kwotę na utrzymanie dozorczy, czy dozorczyń
domu.
3. Zamknąć bramy domów przez dzień i noc,
a kradzieży nie będzie.

Co do kary dla amatorów cudzej własności,
to wprowadzenie „kota“ czy innego podobnego
„stworzenia“ jest koniecznością — bez której
żadna kara aresztu nie uleczy rozwydrzonej
wojną i brakiem rodzicielskiego dozoru, za-
psutej moralnie młodzieży.

W liście podpisanym „Jedna z matek“ spo-
tykamy się z ostrą filipiką przeciw zapropo-
nowanej przez dwóch naszych korespondentów
karze cielesnej t. zw. „kota“. Autorka podkre-
śla, że „wielu z tych wojennych złodziei po-
pchnięta do kradzieży konieczność-needza, wielu
z nich przedtem nigdy nie było karanych. Da-
lej zapytuje, dlaczego niema kto bronić dzieci,
bo po wiezieniach są dzieci nawet sześciolate-
k (prawdopodobnie autorka ma na myśli
dzieci z rodzinami, które nie mogą zostać bez
opiek), a otrzymują zaś tam jako strawę bu-
rakę już wyciśniętą na cukier.

Kończąc swój list „Jedna z matek“, mówi:
„Dajcie ludziom jeść i pilnujcie swoich mień,
to nie będzie tyle rozpacz i łez tych nieszcze-
śliwych matek, które same nie były karane, ani
ich ojcowie, a dzieci ich popchnęła needza i głód
na drogę występku. Niech wrócą ojcowie do
domów, a ochronie społeczeństwo od plag
złodziejskiej“.

P. B. Tycz, jako dobry środek przeciwdzia-
łania kradzieżom proponuje karę chłosty i pre-
gierza. Baty dla początkujących, kije dla re-
cydywistów, prócz tego zaś wystawianie ich
na widok publiczny w klatce czy innem ogo-
dzeniu o chlebie i wodzie na 1 do 2 dni.

„Dałoby to sposobność bliższego poznania
tych rycerzy kunsztu złodziejskiego — koszta
„żywności“ tych panów ponieśliby, sądząc, z całą
gotowością mieszkańcy miasta“.

W jakim celu?

Kraków, 25 lipca.

Z powodu artykułu p. t. „Co ma znaczyć?“,
zamieszczonego w onegdajszym (108) numerze
„Ilustrowanego Kurjera codziennego“, otrzy-
mujemy z prezydium miasta następujące wyja-
śnienia:

W referacie na Radę m. w sprawie kupna ka-
mieniolomów w Miękinii, Chrzanowie i Libiążu,
wspomniano nazwisko p. wicedyr. inż. Marcink-
iewicz tylko z tego powodu, że był on autorem
sprawozdania, opracowanego dla C. O. G., za-
wierającego treściwy opis zakładów, stanowią-
cych przedmiot kupna.

Sprawozdanie to przytoczono w referacie wraz
z podaną w nim wartością szacunkową wyraźnie
w wysokości 3,217.000 kor.

Cyfra ta nie mogła być podstawą ustalenia
ceny kupna, albowiem opierała się na elabora-
cie nie uwzględniającym wzrostu wartości
wszelkich nieruchomości i urządzeń, nie uwzglę-
dniała pewnych ważnych ze względu na wartość
momentów, jak dokonane rozbudowanie tomów
i wykonanie odkrywki, nie uwzględniała warto-
ści gruntów położonych w Alwerni i nie mogła
uwzględnić inwestycji, jakie sprzedająca firma
tymczasem wprowadziła.

Gdy zresztą wszelkie oszacowania w dzisiej-
szych czasach, skoro wartość nieruchomości a
zwłaszcza mechanicznych urządzeń, rośnie z
dnia na dzień, mają znaczenie czysto akademic-
kie, przeto wobec ostatecznej przez firmę po-
stawionej ceny kupna, Rada m. musiała zasta-
nowić się nad tem

1. czy oferowane kamieniolomy przedstawiają
materiał odpowiedni i jaka jest ilość pozosta-
łych do eksploatacyi mas skalnych.

2. czy podstawowe wartości dla kalkulacyi
kosztów produkcyi a to: a) koszt przypadający
na 1 m³ wyprodukować się mającej skały po u-
względnieniu oprocentowania i amortyzacyi wło-
żonego kapitału t. zw. „olborne“ i b) koszt ob-
ciążający 1 m³ wyprodukowanej skały przez o-
procentowanie i amortyzacyę przypadającego
na urządzenia mechaniczne, kapitału — nie wy-
padną dla zdrowych podstaw egzystencyi i roz-
woju w mowie będących łomów za wysoko.

Pod pewnym względem miarodajnymi dla
gminy była opinia prof. Morozewicza, jakoteż
dawniejsze orzeczenia rady górniczego Barto-
neca i dyr. instytutu geol. w Wiedniu dra Titze-
go, niemniej opinia p. inż. Marcinkiewicz.

Pod drugim względem ścisłe obliczenia, za-
warte w referacie przedłożonym Radzie m., o-
pierające się na przyjęciu tylko połowy tej ilo-
ści masy skalnej, jaką podaje p. inż. Marcinkie-
wicz, doprowadziły do cyfr, wobec których o-
kazala się płoną wszelka obawa przepięcenia,
a o to zdaje się w artykule „Co to ma znaczyć“
chodziło.

Tak same kamieniolomy, jak też wspomniane
cyfry, zanim się sprawa dostała przed forum se-
kcyj. komisji i Rady m., były przedmiotem
szczegółowych badań zasiadających w Radzie
inżynierów, stąd też obawa p. Marcinkiewicz,
jakoby jego opinia była podstawą do przepro-
wadzenia kupna, jest nieuzasadnioną, a za-
warty w powołanym artykule zawarty co do lekko-
myślności, co najmniej niesłuszny.

Wreszcie za najlepszy dowód, iż kupno jest
dla miasta korzystne, przyjąć należy fakt, że
na walnem zgromadzeniu sp. z ogr. por. H. Kul-

ka i Ska, podniosły się ze strony interesowanych
poważne zarzuty przeciwko zarządowi Spółki,
że przy sprzedaży kamieniolomów nie uwzględ-
niono obecnej konjunktury ani interesów przy-
szłości.

Rzeczowe te wyjaśnienia prezydium miasta,
złędne są dla wszystkich, znajdujących się w przed-
sprawy nabycia kamieniolomów miłośników, a-
le potrzebne dla szerokiej mas czytelników, któ-
rych tendencyjnie pisane informacje „Il. Kur.
Codz.“ mogły wprowadzić w błąd i wywołać
w ich umysłach podejrzenie, że zarząd miasta
popelniał kilkumilionowe nadużycie. Redakcyi
„Il. Kur. Codz.“ a przynajmniej jego sprawo-
zdawcy, obecnemu na posiedzeniu Rady m., na
którem uchwalono nabyć wspomniane kamie-
niolomy, wszystkie dane, przytoczone obecnie
przez prezydium m. były znane. Rodzi się teraz
pytanie: w jakim celu pismo to kolportuje po-
dobne zarzuty i dla kogo z tej maki pragnie
upiec chleb?

NA DOBIE.

TĘSKNIĘ — KOCHAM — NIENAWIDZĘ.

*Moich tęsknot cale mnóstwo,
Mych pożądań cale szereg:
W pierwszym rzędzie: chleb i masło,
Potem — pieczeń i pilznerok.*

*Mam z powodu różnych braków
Smutne serce, humor struty —
Pragnąłbym miec cale spodnie,
Bez przyszczypek nosić buty!*

*Chciałym popić czarnej kawy,
Jak za dawnych lat spokojnie,
Chciałbym więcej już nie czytać
O zwycięstwach i o wojnie!*

*Lubię gromki okrzyk tłumu,
Dziś — zdławiony w sztrucznej ciszy —
Głośne słowa, śmiecie pieśni,
Których dawno się nie słyszy!*

*Już przekląłem ten świat cały
I to marne nasze życie —
Czego więcej nienawidzę,
Sami się już domyślicie!*

*Nienawidzę całą duszą
Innych wstretnych rzeczy dawno —
Lecz pocieszam się nadzieją:
„Zle do czasu trzeba znosić!“*

Chwila bieżąca.

Kalendarzyk.

Jakóba

Wschód słońca 5 16 m

Zachód słońca 8 16 m.

Długość dnia 15 g. 00 m.

REPERTUAR TEATRU IM. SŁOWACKIEGO:

Czwartek 25: „Uprowadzenie z Seraju“ Mozarta.

Protesty aneksjonistów ruskich.

(?) Przedstawiciele wszystkich organizacyi
ruskich powiatu jaworowskiego zebrani na na-
radę 20 lipca b. r. uchwalili, jak donosi „Ukra-
ińskie Słowo“ — jednomyślnie, na wniosek ad-
wokata Romana Sekolego, rezolucyę następu-
jącą:

1. Protestujemy jak najostrzej przeciw odra-
czaniu ratyfikacyi pokoju brzeskiego przez rząd
austro-węgierski i domagamy się bezwzględnej
ratyfikacyi tego pokoju z państwem ukraiń-
skiem.

2. Protestujemy stanowczo przeciw wszelkim
zakulisowym machinacyom wrogów ukraińskie-
go narodu co do podziału Galicyi i domagamy
się bezwzględnego podziału tego największego
kraju koronnego na wschodnią, ukraińską część
razem z Bukowiną i polską zachodnią część —
z osobnym namiestnikiem i sejmem.

3. Protestujemy przeciw bezprzykładnej,
gwałtownej polonizacyi ukraińskich (?) obsza-

rów Chełmszczyzny i Podlasia (czyż polskie obszary potrzeba... polonizować? — Przyp. Red.) i przeciw zakazowi powrotu gwałtem wywiezionych ukraińskich obywateli (czytaj: rdzennych Rosyan — przyp.) tych obszarów do swoich siód, a żądamy bezzwłocznego oddania tych dwiecznych ziem ukraińskich (?) na zasadzie traktatu brzeskiego państwu ukraińskiemu oraz natychmiastowego pozwolenia na powrót nieszczesnych wysiedleńców do swoich gospodarstw.

W czwartym i ostatnim punkcie zebrani protestują przeciw „gwałtowi“ zadawanemu przez polską reprezentację parlamentarną wobec każdego rządu centralnego, który za jej dyktatem miałby spełniać bezpodstawne (?) i nienasycone pretensje Polaków ze szkodą Rusinów i państwa austriackiego.

Na czem polega owa „szkoda“, to już pozostaje tajemnicą autorów rezolucyi.

Nowy środek leczniczy suchot.

Parzycki korespondent „Nieuwe Rotterdamse Courant“ donosi, iż profesorowi Le Moce, dyrektorowi instytutu biologicznego w Rzymie udało się odkryć nową metodę leczenia tuberkulozy.

Nowa metoda jest niezwykle prosta, a polega na wstrzykiwaniu podskórnym roztworu, złożonego z 5 cent. kubicznych sacharozy (zwykły cukier buraczany lub trzcinowy) oraz 5 cent. kubicznych destylowanej wody. Rozczyn powyższy wstrzykuje się dwa razy dziennie, a już trzeciego dnia można obserwować widoczne skutki: Kaszel słabnie, a czasami nawet zanika zupełnie, ustają nadmierne poty, a pacjent odzyskuje z powrotem apetyt.

Objawy te stwierdził nie tylko sam wynalazca nowej metody, lecz także cały szereg lekarzy włoskich i francuskich, którzy zainteresowani nowym środkiem, poczęli go w swej praktyce stosować, a jeden z najwybitniejszych współczesnych internistów prof. dr. Charles Mestre w Paryżu pisze w paryskim „Journalu“: „Od czternastu dni mam u siebie w leczeniu trzech pacjentów, których leczę metodą prof. Le Moce; skutki są wprost zdumiewające, gdyż już w czwartym dniu u wszystkich zniknęły poty i febra, prawie zupełnie ustał kaszel, a ilość wypliwów spadła do jednej piątej części“.

Według informacji, zasięgniętych u wynalazcy nowej metody, ten ostatni już od lat kilkunastu bardzo pilnie zajmował się studjami nad wpływem cukru na organizm ludzki i dopiero po stanowczym stwierdzeniu dodatnich skutków wymienionych wstrzykiwań zdecydował się na ogłoszenie nowej metody.

Niemcy austriaccy domagają się hegemonii w Austrii.

Na plenarnym zgromadzeniu związku stronnictw niem. narod. w Wiedniu wyrażono dr. Seidlerowi jednomyślnie podziękowanie za pełną poświęcenia pracę. Dr. Seidler, jako pierwszy, wypełniając narodowe żądania Niemców, utworzył drogę, a tem samem zobowiązał rządy, aby szły drogą, wiedzącą do trwałego porządku i zapewnienia narodowi niemieckiemu w Austrii należnego mu stanowiska (hegemonii? — przyp. red.). Jednogłośnie przyjęto też wniosek, że stronnictwa narodowe niem. w połączeniu przynierza niemiecko-austriackiego widzą najważniejsze zadanie dla każdego rządu i odrzucają wszelkie łączenia tej nieodzownej konieczności państwowej z innymi sprawami (ze sprawą polską — przyp. red.). Po dyskusji nad stanowiskiem wobec zmiany rządu, stronnictwo niem. narod., zjednoczenie niem. narod. i niemiecka partya agrarna przyjęły rezolucyę, w której od przyszłego rządu domagają się, aby występował za przymierzem z państwem niemieckiem i dążył do najściślejszego gospodarczego zjednoczenia obu państw i utrzymania oraz zagwarantowania kursu polityki wewnętrznej, ostatnie zanicyowanego, jako też zapewnienia narodowego stanu posiadania i rozwinięcia planowych urządzeń.

Wreszcie, ze względu na powagę położenia i świadomość zobowiązań wobec sprzymierzeń-

ców, domaga się rezolucyę najszybszego załatwienia konieczności państwowych.

Wnioski, jakie przedłożone zostały zjednoczeniu niem. narod., są następującej treści: pierwszy oświadcza, że bar. Hussarek ze względów politycznych nie może być popierany, drugi formuluje warunki, pod jakimi można popierać przyszły rząd; ten wniosek zawiera w szczególności żądania, aby nowy prezydent ministrów zobowiązał się do takiego składu gabinetu, któryby gwarantował utrzymanie kursu niemieckiego, oraz aby nowy prezydent ministrów kwestyę niemiecką w Czechach rozwiązał w duchu polityki patentów, zgodnie z żądaniami Niemców. Do obu tych wniosków przyłączyło się centrum niemieckie.

Niemieccy radykałi i centrum niemieckie liczą razem 24 głosy, inne grupy niemieckie około 70 głosów.

(d) REEMIGRACYA. Od kilku dni wracają masowo z uchodźstwa wielkie rzesze ludzi, przejeżdżające przez Kraków, przeważnie wagonami towarowymi. Na dworcu krakowskim widzieć można codziennie masy wieśniaków, oczekujących na swój pociąg.

Obecnie wracają głównie właścianie z tych powiatów Galicyi wschodniej, gdzie reaktywowano już urzędy, oraz drobni mieszczanie z Królestwa Polskiego.

(d) BEZCEREMONIALNE POŻYCZKI. Ankieta nasza w sprawie włamań wywołała łatwo zrozumiałe zainteresowanie w mieście, w którym mienie każdego jest zagrożone i gdzie każdy mózg z wysiłkiem pracuje nad zabezpieczeniem dobytku od złodziei. Oddźwięk tego zainteresowania znajdujemy i w prasie, ale w formie bardzo ciekawej: oto pewien dzienniczek, rzekomo krakowski, lecz drukowany w Przywozie, z odpowiedzi naszych czytelników buduje sobie zajmujące kroniki. Niestety, zapewne dzięki niedołężności swych referentów, popełnia zabawne omyłki, jak n. p. przenosząc na ubiegły poniedziałek konferencyę przedstawicieli władz w sprawie kradzieży, która odbyła się już przed kilku tygodniami. Nie mamy nic przeciw korzystaniu z naszych materiałów, ale radzimy czytać je uważnie.

(d) OGRANICZENIE WPISÓW NA UNIWERSYTECIE KRAKOWSKIM. Wydział lekarski U. J. z powodu braku miejsca w salach ćwiczeń praktycznych i ograniczonego materiału naukowego, uchwalił ograniczenie wpisów na pierwszy i drugi rok studiów medycznych do 100 osób.

Wpisy od 23 września do 3 października. Rozstrzygnięcie przyjęcia nastąpi 5 października.

(d) JAK KARMIA W NIEKTORYCH KUCHNIACH OBYWATELSKICH? Katarzyna T. z Dębni wzięta wczoraj kolacyę z kuchni obywatelskiej przy ul. Zwierzynieckiej i zaniósła ją do domu. Tam dopiero, gdy próbowali jeść, przekonali się, że jest to coś skiszonego i absolutnie nie do jedzenia, wobec czego T. odniosła znpę, czyniąc wymówki, że taką wydają i żądając zwrotu pieniędzy, na co jednak kierowniczka zgodzić się nie chciała. Wtedy T. przywołała policyanta, który spróbowałszy zupy, poradził jej, by dała ten płyn do zbadania urzędowego. Propozycyę ta podziała i na kierowniczkę, gdyż obawiając się widać badania, znpę przyjęła i pieniądze zwróciła. Przepuszczać jednak należy, że skład tej zupy musiał być naprawdę bardzo podejrzany.

Na kuchnię przy ul. Zwierzynieckiej uskarżają się bardzo często jej stołownicy, co powinno skłonić zarząd miejskich kuchni wojennych do sprawdzenia słuszności tych skarg i zaprowadzenia porządku. Przecież inne kuchnie istnieją w równie ciężkich warunkach, a jednak acz skromnie, żywią swych stołowników tak, że nie wolaują ich niezadowolonia.

(d) ZEBRANIE URZĘDNIKÓW PRYWATNYCH. Dzisiaj o godz. 7 wieczorem odbędzie się zgromadzenie Związku urzędników i urzędniczek prywat. dla Galicyi i Śląska w lokalu przy ul. Sławkowskiej 6. Porządek dzienny: 1. Przydzia materiałow na ubrania; 2. Zaopatrzenie w węgiel; 3. Strajk w komisjach zasiłkowych. Początek punktualnie o godz. 7 wiecz.

W PRZYSTĘPIE SZALU. Wczoraj wieczorem rozegrała się dzika scena przed kawiarnią „Centralną“. Żołnierz jakiś wpadł w szal i pochwytywszy z pod kawiarni stolik, wyniósł go na środek ulicy, następnie poszedł znowu z olbrzymim ole-

andrem i ustawił go na stoliku, a widząc nadjeżdżającego dorożkarza, porwał krzesło z kawiarni i rzucił się na dorożkarza. Posterunkowy policyant, kilku panów z kawiarni i oficerów starało się ubezwładnić szaleńca, co po długim mozole im się udało. Szarpiącego się i krzyczącego wniesiono do bramy domu przy ul. Karmelickiej, skąd zawezwana karetka Pogotowia ratunkowego odwoziła go do szpitala garnizonowego.

(d) PASKARSKI HANDEL ZAPALKAMI. Na Rynku podgórskim policya aresztowała Mendla Goldfingera, który sprzedawał zapalki po 80 halerzy za pudełko. Towar mu odebrano.

Takich Goldfingerów, niestety, pełno dziesiąt w Krakowie. W handlu zapalek niema, ale w „pasku“ można je kupować bodaj wagonami. Dobrze by było, aby władze trafiły na ślad tych zasobnych magazynów, gdzie są ukryte zapalki, za którymi człowiek, nie znający źródeł, gonć musi po całym Krakowie, nieraz dzień cały, bez skutku.

(d) SUKNO NA WYWÓZ. Policya podgórska aresztowała Pinkusa Bruma i skonfiskowała mu zwój sukna, wartości 8000 koron. Brum tłumaczy się, że sukno to kupił na handel od nieznajomego człowieka i miał zamiar je wywieść do Królestwa Polskiego.

(4) NAŁOGOWY KIESZONKOWIEC. Znany policyi, 21 razy karany już za kradzież, 18-letni Marjan Plechny, został znów aresztowany. Plechny, korzystając ze ścisku, wyrwał p. Olszowskiej na ulicy torebkę i skradł pugilares z 2400 kor. Młaga, iż go natychmiast schwytano — pieniądze przy nim nie znalezione. W czasie ucieczki zdołał tuż oddać swemu koledze po fach.

(4) KONDUKTORKA — PASERKĄ. Na stacyi kolejowej w Grzegórkach odebrano byłej konduktorce tramwajowej, Karolinie Berczyńskiej, damską bieliznę, którą chciała wywieść do Królestwa. Zapytana o pochodzenie podejrzanej bielizny, oświadczyła, iż nabyła ją w Krakowie od nieznannej jej bliżej kobiety. W międzyczasie zgłosiła się na policyę p. Antonina Wioćkowska, domagając, iż złodzieje włamałi się do jej mieszkania i skradli jej garderobę, a w zakwestyjonowanej n. B. rozpoznała swoją. Wobec tego Berczyńska przyznała się, iż trudniła się paserstwem i że do niej złodzieje znosili skradzione rzeczy.

(d) ZAKOŃCZENIE STRAJKU W KOMISYJACH ZASIŁKOWYCH. Wczoraj zakończył się strajk w krakowskich komisjach zasiłkowych. Funkcjonarysze wrócili rano do pracy.

(4) AMATOR KUR. Wczoraj w nocy aresztowano podejrzanego osobnika, obciążonego kilkunastoma kurami. Na inspekcji policyjnej rozpoznano w nim znanego złodzieja, „specjalistę od drobiu“, 32-letniego Franciszka Pietrzyka. Pietrzyk wspólnie ze swym przyjacielem, Janem Skórczyńskim, wybrał się na Krzemionki i tam skradli owe kury.

(4) PRZYDATNA PROTEZA. Na gorącym uczynku kradzieży kieszonkowej przychwycony wczoraj na dworcu kolejowym inwalidę 27-letniego. Jana Ciężkiego. Poszkodowany twierdził, że skradziono mu z góra 2200 kor., podczas gdy u Ciężkiego znaleziono w rękawie tylko 800 koron. Po długich poszukiwaniach i badaniach jeden z inspektorów policyi wpadł na pomysł zrewidowania sztucznej nogi inwalidy. I rzeczywiście po odkręceniu protezy znaleziono w sztucznej łydce resztę pieniędzy. Spólnicy jego, dwaj żołnierze, zbiegli.

UTWORZENIE KASY TOWARZYSTW. „W. Ztg.“ ogłasza rozporządzenie rządu w sprawie utworzenia Kasy Towarzystw, której zadaniem jest ułatwianie wyrównań pieniężnych i kredytu między Towarzystwami należąciami do tejże Kasy. Państwo przystąpiło do tej Kasy z niewypowiedzianą wkładką 35 milionów koron. Kasa Towarzystw pozostawać będzie pod kontrolą państwową.

„GŁOS LUDU ŚLASKIEGO“ został zawieszony na cztery tygodnie.

POWIĘKSZENIE ZANDARMERYI. „Zeit“ donosi, że z powodu rosnących zadań zandarmeryi, stan jej będzie powiększony o 9 oficerów 553 podoficerów i 2.447 zandarmów.

PROF. STAN. SROKOWSKI, którego przed tygodniem uwięziono w Tarnopolu, został uwolniony.

CÓRKA MICKIEWICZA. Z Trzebeza w Prusach zachodnich, donoszą: U pani Śląskiej, swej krewniej, bawi obecnie pani Marya Górecka, córka Adama Mickiewicza. Pani Górecka mieszka

stałe w Paryżu. Tydzień przed wybuchem wojny udała się na Litwę z odwiedzinami do krewnych, gdzie ją wojna zaskoczyła. Podczas wojny przebywała głównie w Bielicy, na Białej Rusi u pp. Świackich. Podczas rozruchów bolszewickich schroniła się do Mińska, a ostatnie dwa miesiące spędziła w Warszawie. Mimo lat 88 ma umysł ogromnie świeży i śledzi z najwyższym zainteresowaniem przebieg wojny.

MIANOWANIE DRA O. BALZERA. Minister spraw wewn. zamianował dyr. archiwum krajowego, zwycz. prof. uniw. r. dr. Oswalda Balzera we Lwowie. członkiem rady archiwalnej na przeciąg lat pięciu.

NEKROLOGIA. Michał Madejski, szofer, który odniósł ciężkie obrażenia podczas zderzenia samochodu z lokomotywą przy III. moście, zmarł wczoraj w szpitalu garnizonowym.

S. P. DR. ZYGMUNT DZIEMBOWSKI. W sobotę w Poznaniu zmarł p. dr. Zygmunt Dziembowski, początkowo adwokat, przez kilka lat sędzią do parlamentu niemieckiego w Berlinie. Był polityczny i społeczny. Ostatnio piastował wyższe stanowisko w zarządzie cywilnym w general-gubernatorstwie warszawskim. W Radzie miejskiej st. m. Warszawy pełnił obowiązki komisarza nadzorczego ze strony władz okupacyjnych.

Utworzenie Polskiego Urzędu statystycznego.

Prof. Buzek mianowany dyrektorem

(Od naszego korespondenta).

Warszawa, 23 lipca.

(a) Dla ujednostajnienia prac statystycznych, prowadzonych przez odpowiednie biura przy poszczególnych ministerstwach, jako też dla celów statystyki ogólnej, utworzony został przy Radzie ministrów główny Urząd statystyczny. Dyrektorem jego, w randze podsekretarza stanu, mianowany został prof. uniw. lwowskiego i poseł do parlamentu, dr. Józef Buzek, bez wątplenia najodpowiedniejszy na to stanowisko kandydat w Polsce.

Zawiązkami głównego Urzędu jest dotychczasowe biuro statystyczne, zorganizowane przez p. Dziwońskiego przy ministerstwie spraw wewnętrznych, którego referentami byli pp. Krzywicki i Rutkowski.

Stworzenie centralnego Urzędu statystycznego, wyodrębnionego z poszczególnych ministerstw, a obdarzonego kierownictwem materialnym wszystkich biur i urzędów statystycznych, jest bardzo korzystną innowacją w organizacji aparatu państwowego. W tym kierunku zdąża ewolucja urzędów statystycznych we wszystkich państwach europejskich.

DOŚĆ PESYMISTYCZNIE OCENIANO WIDOKI DRA HUSSARKA.

W obozie niemieckim spotkała się mianowicie kandydatura jego z dość silną opozycją, a chrześcijańsko-społeczni poparli ją bez najmniejszego zapalu; zdaje się, że odstąpiła ich poniekąd zapowiedź dra Hussarka, że zamierza po kilku miesiącach przeprowadzić częściową parlamentaryzację gabinetu. Ciężki południowi Słowianie, jak już wczoraj doniosłem, nie zamierzają zmienić swego zasadniczego, opozycyjnego stanowiska, niemiecscy socjaliści zaś oświadczają się przeciw kandydaturze dra Hussarka, ponieważ

UPATRUJĄ W NIM PRZEDSTAWICIELA REAKCYI

i czynią go współodpowiedzialnym za rządy dra Stuerghka. Ukraińcy odgrają się, że podejmą najostrejszą walkę przeciw drowi Hussarkowi.

Ze względu na to wczoraj przed południem w kuluarach parlamentu powszechnie sądzono, że jeśli dra Hussarka się nie powiedzie i że prawdopodobnie już dziś, albo najpóźniej jutro dr. Hussarek będzie musiał oświadczyć cesarzowi, że nie jest w możności utworzyć gabinetu. Liczono się z tem, że w takim wypadku namiestnik Górnej Austrii, bar. Handel, otrzyma polecenie utworzenia gabinetu.

Nastroje natychmiast się zmieniły jednakże, kiedy się dowiedziano o uchwale Koła polskiego, które oświadczyło się

ZA PRYZNANIEM DROWI HUSSARKOWI 6-MIESIĘCZNEGO PROWIZORYUM BUDŻETOWEGO.

W chwili, kiedy zapadła ta uchwała, nie było jeszcze wiadomości, jak wypadnie uchwała narodowców niemieckich, ale już wówczas liczono się z tem, że narodowcy niemieccy nie zajmą stanowiska bezwarunkowo opozycyjnego. Po południu zebrało się jedyne zebranie niemieckich narodowców (patrz artykuł na str. 4-tej — przyp. red.). Na posiedzeniu tom zaprezentowały się trzy prądy: pierwszy prąd, który znalazł wyraz we wniosku radykalnej grupy Teufła i Wolffa, który oświadczył się bezwarunkowo przeciw kandydaturze dra Hussarka; drugi we wniosku grupy alpejskiej, wniesionym przez posła Stoejzla, który oświadczył się bezwarunkowo za kandydaturę dra Hussarka; trzeci we wniosku posłów Langenhaina, Dinghofera i Urbana, który to wniosek oświadczył się za kandydaturą bar. Hussarka, o ile ten spełni rozmaite warunki, podane przez Niemców, a specjalnie warunek utrzymania narodowo-politycznego kursu, zainicjowanego przez dra Seidlera.

Po długich naradach stanęło na tem, że nie powzięto żadnej oficjalnej uchwały. Grupa radykalna opierała się przy swem stanowisku, obie zaś inne grupy zawarły kompromis w tym duchu, że nie należy podejmować oficjalnej uchwały, lecz wystarczy zakomunikować drowi Hussarkowi, iż na wszelki wypadek przy głosowaniu nad prowizoryum budżetowym może liczyć na 70 głosów niemieckich.

Z chwilą, kiedy zakomunikowano to drowi Hussarkowi, było jasne, że

UTWORZENIE NOWEGO GABINETU JEST ZAPEWNIONE.

nie ulegało bowiem wątpliwości, że owych 27 posłów niemiecko-radykalnych, którzy się tak stanowczo oświadczyli przeciw drowi Hussarkowi, nie odważy się głosować wprost przeciw prowizoryum budżetowemu i przeciw kredytowi wojennym, że przeto w najgorszym razie uchyla się od głosowania.

Dr. Hussarek rozporządza przeto obecnie głosami narodowców niemieckich, z wyjątkiem grupy radykalnej, głosami chrześcijańsko-społecznych i głosami Koła polskiego. Oprócz tego nie jest wykluczone, że bardzo wielu posłów z innych grup opozycyjnych uchylą się od głosowania, co przypuszczaćby należało w pierwszym rzędzie co do Słowenów, pomiędzy którymi dr. Hussarek ze względu na swe poglądy polityczne, posiada wielu przyjaciół.

Mianowanie dr. Hussarka premierem

Wiedeń. (B. K.). Jak się dowiadujemy, tajny radca dr. br. Maksymilian Hussarek został zamianowany prezydentem ministrów.

Anglia, Francya i Ameryka na usługach „wolnej i zjednoczonej Rosyi“.

London (Reuter). Urzędowe sprawozdanie podaje tekst umowy, zawartej między przedstawicielami Anglii, Francji, Stanów Zjednocz. i Rady okręgowej murmańskiej w sprawie wspólnego postępowania dla obrony obszaru murmańskiego przed koczowniczymi Niemcami. Umowa zawiera plan wzięcia ochotników rosyjskich do wojska sojuszników, a nadto sfornowanie wojsk rosyjskich pod komendą rosyjską. An-

glia, Stany Zjednocz. i Francya przyrzekają, o ile to jest możliwym, dostarczyć środków żywności dla ludności obszaru murmańskiego, oraz użyć poparcia finansowego. Wspomniane trzy państwa przeczą, jakoby miały jakie zamiary zaborcze. Również rada obszaru murmańskiego oświadczyła, że układ powyższy ma na celu obronę nietykalności obszaru murmańskiego dla wolnej i zjednoczonej Rosyi.

Szczegóły stracenia cara Mikołaja.

(Telef. od koresp. „Now. Kurjera krak.“).

Wiedeń, 25 lipca.

„Fremdenblatt“ donosi w depeszy z Zurychu, na podstawie prywatnego sprawozdania z Jekaterynburga, następujące szczegóły zamordowania cara:

Dnia 1 lipca s. s.

ZBUDZONO CARA O 5-ej RANO.

Do pokoju wszedł posterunek, składający się z 5 żołnierzy i 1 podoficera. Wezwano cara aby włożył ubranie i wprowadzono go do jednej sali, gdzie odczytano mu wyrok. Potem dano mu 3 godziny czasu, by przygotował się na śmierć i poczynił ostatnie zarządzenia. Car w chwili, gdy mu odczytywano wyrok, był zupełnie spokojny. Następnie odprowadzono go do jego pokoju. Wykonanie wyroku oznaczono na godz. 9 rano. Car zażądał, by mu przysłano popa, wyśpiewał się i odprawił z nim modlitwy. Potem napił kilka krótkich listów. O 9 przyszła eskorta, by odprowadzić cara na miejsce, gdzie

się odbyło morderstwo. Car usiłował wstać ale był tak osłabiony, że

UPADŁ NA KRZESŁO.

Dopiero przy pomocy podoficera i jednego żołnierza zdołał wyjść z pokoju. Po drodze jeszcze raz opuścił go siły, tak że runął na ziemię. Na miejscu egzekucyi

PRZYPARTO CARA DO PALA.

W chwili gdy padł rozkaz, aby dano ognia, car usiłował jeszcze coś zawołać. Śmierć nastąpiła natychmiast.

Według depeszy z Helsingforsu zastrzelono cara, nie przeczytawszy mu wprzód wyroku. Wpadła do domu, w którym car mieszkał, tłuszcza żołnierzy, wyciągnęła go na ulicę i tam natychmiast rozstrzelano go.

Z Moskwy donoszą, że wśród papierów cara, znaleziono ważne zapiski polityczne. Car spisywał pamiętniki, w których znajdują się szczegóły, dotyczące powstania wojny.

Istnienie gabinetu Hussarka zapewnione.

Zmiany na stanowiskach polskich ministrów. — Koło przyznaje dr. Hussarkowi 6-miesięczne prowizoryum.

(Telef. od koresp. „Now. Kurjera krak.“).

Wiedeń, 25 lipca.

Dr. Hussarek, desygnowany prezydent ministrów, prawdopodobnie już jutro, albo najpóźniej pojutrze zostanie zamianowany prezydentem ministrów. Przypuszczają, że równocześnie „Wiener Zeitung“ ogłosi już nominację całego gabinetu.

W nowym gabinecie pozostaną wszyscy dotychczasowi ministrowie, z wyjątkiem ministrów Cwiklińskiego i Twardowskiego, których

wykluczenia zażądało podobno od dr. Hussarka prezydium Koła polskiego, po naradzie, odbytej bez współdziałania przedstawicieli grupy konserwatywnej. Kogo na ich miejsce zaproponowano drowi Hussarkowi, dotychczas nie wiadomo. Faktem jest, że kierujący politycy grupy konserwatywnej wiadomością o zmianie, dotyczącej polskich ministrów, zostali zaskoczeni. Sprawę rozstrzygnęła na korzyść dra Hussarka uchwała Koła polskiego. Wczoraj rano powszechnie jeszcze

Program polityczny nowego premiera.

(Telef. od korespondenta „Now. Kur. Krak.“)

Wiedeń, 25. lipca.

Dr. Hussarek wczoraj popołudniu przyjął wiedeńskiego korespondenta gazety „Acht Uhr Blatt“, któremu na zapytanie, jak się przedstawia położenie polityczne odpowiedział: Najważniejszym zadaniem nowego rządu będzie zagwarantowanie państwu pokrycia konieczności państwowych i umożliwienie normalnego życia parlamentarnego. Pokój wewnętrzny jest najważniejszą przesłanką uzyskania pokoju zewnętrznego. Wewnętrzna i zewnętrzna polityka pozostają z sobą w najściślejszym związku. Wewnętrzna politykę należy tak prowadzić, aby nie osłabiała, lecz przeciwnie umacniała politykę zagraniczną. Zapytany

ADAL ZAMIERZA ZATRZYMAĆ POLITYKĘ KURSU NIEMIECKIEGO,

odpowiedział dr. Hussarek: Rozumiem pod kuruleckim kurs państwa, kurs Austrii, arantuje życie państwowe Austrii i pokój pomiędzy poszczególnymi narodami. Nie chcę starać się ten pokój utrwalić. Jeżeli Austrii osiągnęli tak wybitne stanowisko, przedewszystkiem przyczyny należy szukać w polityce, którą prowadziła, a nie niemieckimi wyjątkami, lecz w polityce państwowych. Zapytany co do wyjątków w dwudniowych pertraktacji, odpowiedział: Dotychczas jeszcze nie może udzielić odpowiedzi.

Tajne posiedzenie Izby posłów.

Wiedeń. Tajne posiedzenie Izby trwało do godz. 4.15 popoł. Jutro rozpocznie się posiedzenie Izby o godz. 10.

Rozmowa w koniecznościom twowym.

Wiedeń. Rozmowa w kołach parlamentarnych w sprawie rzeszy z Galicyą postać w budżetowym.

Wzrost hytu funkcyjaryuszy państwowych.

(n. c. k. Biura koresp.)

Wiedeń, 25. lipca.

Wiedeń. W sprawie urzędniczych przyjęła komisja podkomitetów w sprawie rzeszy i robotników państwowych. Wzrost hytu państwowych. Wzrost między innymi 50 proc. podwyżki drożyznianego i zasiłków dla robotników. Wzrost podwójnego zarachowania lat w czasie wojny, wypłaty kwartalnego dodatku zakupna, przeprowadzenia akcji zatrudnienia funkcyjaryuszy. Wnioski obejmują podwyższenie zarachowania na rzecz kolejarzy. Wzrost wzywano rząd, aby na sesji jawnie przedstawił projekt ustawy o placach funkcyjaryuszy prywatnych.

Przyspieszenie dostawy zboża do Austrii.

(Telef. od korespondenta „Now. Kur. Krak.“)

Wiedeń, 25. lipca.

Wiedeń. Dzienniki tutejsze donoszą, że styryjskim rządom na ich zapytanie odpowiedziały kompetentne władze, że ostatnie wiadomości o dostawach środków żywności do Austrii są pozytywnie. Należy się spodziewać, że w połowie przyszłego tygodnia główne trudności będą usunięte. Węgrzy godzą się na to, że wymiar zboża, jaki stamtąd przyznano dla Austrii, ma nastąpić dopiero w Austrii. Przez to przyspieszy się dostawę tego zboża do Austrii.

Mikado godzi się na zbrojną interwencję w Syberii.

Tokio (Reuter). Na specjalnym posiedzeniu rady państwa, pod przewodnictwem mikada,

uchwalono akceptować zarządzenia rządu w sprawie Syberii. Tymczasowy rząd we Władystoku wręczył sojusznikom notę, w której prosi o wspólną interwencję wojskową. Stanowisko sojuszników będzie zawisłe od położenia na Syberii wschodniej.

I Chiny przyłączają się do interwencji.

Tientsin. (Reuter). Na posiedzeniu odbytem w min. wojny, gabinet zdecydował, że Chiny wezmą udział w interwencji na Syberii.

Bolszewicy przenoszą stolicę do Muromia.

(Telegram „Nowego Kurjera Krak.“).

Kopenhaga, 25 lipca.

Z Londynu donoszą, że rząd rosyjski nosi się z zamiarem przeniesienia stolicy z Moskwy do Muromia, małego miasta z 15 tysiącami mieszkańców nad Oką. Murom oddalony jest od Moskwy o jakieś 230 km.

Ustalenie ustroju przyszłej Rosji.

(Telegram „Nowego Kurjera Krak.“).

Sztokholm, 25 lipca.

Z Moskwy donoszą: Kongres sowietów uchwalił ustawę co do przyszłej formy państwa rosyjskiego. Według tej ustawy Rosja będzie socjalistyczną republiką, której najwyższą władzą będzie kongres sowietów. Tylko kongres sowietów posiada prawo zmiany konstytucji i ratyfikowania traktatów państwowych.

Ostre starcie rosyjskich delegatów pokojowych z ukraińskimi.

(Telegram „Nowego Kurjera Krak.“).

Berlin, 25 lipca.

Z Kijowa donoszą: Na ostatnim posiedzeniu delegacji pokojowej przyszło do bardzo ostrego starcia między rosyjskimi a ukraińskimi delegatami. Ukraińcy zarzucali jednemu z członków rosyjskiej delegacji pokojowej że agituje przeciw ukraińskiemu rządowi. Posiedzenie musiało przedwcześnie przerwać. Mimo to jednak rokowania będą dalej prowadzone.

Z sejmu węgierskiego.

Budapeszt. (B. K.) Wczorajsze posiedzenie sejmu węgierskiego otworzył prezydent Szasz o godz. 10.15 przed południem.

Pos. Bartha przedłożył sprawozdanie komisji finansowej w sprawie przedłożeń o podatku od soli i węgla, — o podatku od zysków wojennych banku austro-węg., jakoteż o kilku drobniejszych przedłożeniach.

Minister honwedów Szurmay wniósł przedłożenie w sprawie uzupełnienia stojącej pod obradami ustawy o zaopatrzeniu wojskowym.

Z porządku dziennego przyjęto w trzecim czytaniu przedłożenie o reformie wyborczej.

Sejm pruski nie będzie rozwiązany.

Berlin (B. K.) Wobec oświadczenia posła Scheidemanna, że kanclerz państwa w rozmowie z nim i z posłem Ebertem wyraźnie zapowiedział, że sejm pruski jeszcze w tym roku będzie rozwiązany, (patrz telegram na str. 2-iej — przyp. red.) donosi „Nordd. Allg. Zeitung“, że zapewne wchodzi tu w grę nieporozumienie. Prezydent m.in. kilkakrotnie zapowiedział, że rozwiązanie sejmu nastąpi dopiero z chwilą, kiedy wszelkie konstytucyjne środki dla przeprowadzenia reformy wyborczej będą wyczerpane. Ponieważ Izba panów sprawą tą się wkrótce zajmie, jest uzasadniona nadzieja, że Izba ta dojdzie do rezultatu, na który się będzie mógł zgodzić także rząd pruski. O konieczności albo o pewności rozwiązania sejmu w tym roku jeszcze, nie może być mowy.

Socjaliści francuscy żądają ogłoszenia celów wojennych.

(Telegram „Now. Kur. Krak.“).

Genewa, 25 lipca.

Na wiecu socjalistycznego związku Sekwany przyjęto wniosek o zwolnienie międzyna-

rodowej konferencji socjalistycznej i oświadczone, że socjaliści mają tylko pod tymi warunkami uchwalić dalsze kredyty, o ile rząd oznajmi cele wojenne i wyda paszporty dla uczestników konferencji. Wniosek przeciwny, Thomas otrzymał tylko mniejszość.

Pogadanki pokojowe w Szwajcarii.

(Telegram „Now. Kur. Krak.“).

Berlin, 25 lipca.

Z granicy szwajcarskiej donoszą: Według doniesień gazet szwajcarskich przywódca socjalistów Trelstra w najbliższych dniach uda się do Vevey w Szwajcarii, gdzie mają się odbywać jakieś pogadanki pokojowe.

Ostatnie telegramy.

Wieczorny komunikat sztabu niemieckiego.

Berlin. (Wolff). Urzędowo wieczorem: Na płaciu boju między Soissons a Reims na ogół dość spokojny. Walki częściowe na południe od Qureq i południowy zachód od Reims.

Rzucenie bomby na pociąg króla greckiego.

Lugano. (B. K.) Jak donosi ag. Stef. z Aten, 21 b. m. na dworzec kolejowy w Florinie nieprzyjacielski samolot rzucał bombę na pociąg, w którym jechał król Aleksander, wracający z frontu serbskiego. Bomba padła koło lokomotywy. O wypadkach śmierci depesza nie donosi.

Brak papieru gazetowego.

Wiedeń. (B. K.) Ustanowiona przez austr. min. handlu przyboczna rada dziennikarska powzięła jednomyślnie uchwałę, żeby zwrócić ponownie uwagę wszystkich dzienników w Austrii na nadzwyczajne trudności, na które natrafia dziś fabrykacja papieru rotacyjnego. Z powodu braku węgla i trudności transportowych na razie zaledwie da się utrzymać regularny dowóz papieru rotacyjnego dla dzienników. Brak papieru rotacyjnego nakazuje szczególnie, by dzienniki zaprowadziły jaknajdalej idącą oszczędność w zużywaniu swego papieru.

Cele wołnomularzy państw centralnych.

(mir) Jak już donosiliśmy, w d. 22. bm. odbył się w Berlinie zjazd wielkich mistrzów kół wołnomularskich z Niemiec, Austro-Węgor, Turcyi i Bułgaryi. Zjazd uchwalił następującą rezolucję, podkreślającą zasadę, iż wołnomulstawi winno mieć na oku wyłącznie cele humanitarne, a nie polityczne:

„Związki wołnomularskie czterech sprzymierzonych narodów istotne zadanie wołnomulstwa upatrują w uszlachetnieniu i obyczajowem podniesieniu człowieka. Z zadowoleniem podnoszą, iż trzymały się zdalek od propagandy politycznej, podburzającej do wojny i wprowadzającej wzajemną nienawiść między narodami. I nadal pozostaną wierne swym tradycjom, w tej świadomości, iż na podłożu prawdziwej miłości ojczyzny jedynie w pełnieniu wskazań najwyższych prawa obyczajowego i w pielęgnowaniu prawdziwie humanitarnych zasad, można stworzyć grunt pod budowę świątyni ludzkości.

Współpracę braci innych narodów. Nie oświadczać się za temi zasadami, powitają z radością“.

Po obradach odbyło się popołudniu przyjęcie wszystkich uczestników zjazdu u księcia Fryderyka Leopolda pruskiego (ojca) w zamku Kleib — Glienicke koło Poczdamu.

Po zamknięciu kroniki.

ZGON POSŁA DOBERNIGGA. Z Celowa donoszą: Zmarł tu poseł do Rady państwa Józef Dobernigg.

CIEKAWA PODRÓŻ KULI. W monachijskim tygodniku lekarskim znajdujemy interesujący wypadek wędrowki kul. karabinowej po ciele ludzkim.

Lwowskie plotki.

**ZÓLTE NIEBEZPIECZENSTWO. — WSKRZE-
SZENIE „SŁOWA POLSKIEGO“. — ONI JE-
DNI WYTRWALI! — HEROIZM MATKI.**
(Korespondencya „Now. Kur. Krak.“).
Lwów, 23 lipca.

Faktów u nas nie brak, ale te są wszystkie bardzo smutne. Natomiast krążące po naszym braku plotki są weselsze od najweselszej obo-
retki.

I tak — ut fama fert — mają niebawem wtargnąć do Lwowa Japończycy. Tej egzoty-
cznej inwazyi oczekujemy tu wśród różnorod-
nych uczuć. Męska część ludności, zaliczająca
się jeszcze do tężyzny, cieszy się na gejsze,
które w ślad za armią przybędą niezawodnie
do naszego miasta. Kobiety wdychają do pra-
wdziwych japońskich kimono, które powinny
się z nowym panem i władzą pojawić. Jedni i
drudzy zaś obawiają się japońskiego harakiri.

Pytałem pewnego radcy, który uchodził za
autorytet w kwestiach wojennych, co sądzi o
takiej możliwości zjawienia się synów słoneca
pod Lyczakowem, na co dostałem dosłowną
odpowiedź:

— Możliwe, nawet bardzo możliwe. Co to
znaczy dla takiego złotego chuligana marsz
do Lwowa? Do kieszeni wsadzi sobie garść ry-
żu, zatknie sobie za pas parę zdechłych szczu-
rów i jest „reisefertig“. On nie tak, jak żołnierz
austriacki, który musi mieć kawę, konserwy
i różne smakołyki. Dlatego też niebezpieczeń-
stwo jest większe i dlatego też, panie dziejcu,
„aveat konsulat!“

W dziennikarstwie lwowskim zanosi się na
wielkie zmiany.

I tak jest już rzeczą postanowioną i przygo-
towana, że od 1 grudnia tego roku zaczną wy-
chodzić znów narodowo-demokratyczne „Sł-
wo Polakie“. Drukarnię tego wydawnictwa o-
panował swojego czasu wydawca „Lemberger
Zeitung“, p. Oplatek i jacyś jego towarzysze.
Zmienił on opuścić to wygodne gniazdko, ku-
pili do swych celów wydawniczych drukarnię
Chęcińskiego, jedną z największych we Lw-
wie. Stąd zamierzają oni uszczęśliwić Lwów wy-
dawnictwami polskimi („Dziś i jutro Lwowska“),
ruskimi („Nowaja Nyś“) i niemieckimi („Lem-
berger Zeitung“).

Wydawca „Słowa Polakiego“ będzie p. Wa-
claw Wolski.

Jeden z urzędników tutejszych, wywieziony
swego czasu przez Rosyan, powróciwszy do
Lwowa, opowiada o swym pobycie w Charko-
wie, co następuje:

Z komitetu bolszewików przychodzi kilku
„panów“ i żądają odemnie czynszu.

— Czynsz zapłaciłem mej gospodyni — tłu-
maczę się.

— Jaki, to wy nie wiecie, że ten dom jest
wspólną własnością ludu i że czynsz nam się
należy?

Po krótkiej dyskusyi postanowiono mnie roz-
strzelać, jako wroga ludu. Uniknąłem tej osta-
teczności, uściwszy ponownie czynsz do rąk
komitetu.

Przed sowietem minieczkowym oskarżono
jakiegoś pasażera o tajną fabrykację spirytusu.
Trybunał, złożony doraznie z dziesięciu obywa-
teli, uchwala naocznie. Podczas naoczni zapana
druga uchwała, aby znalezione spirytus prze-
nieść do sądu jako „corpus delicti“.

Dla uniknięcia straty czasu każdy ze sędziów
wziął zaraz po gąsiorze — i żaden nie pokazał
się więcej.

Na prospektie kijowskim rozlega się niespo-
dzianie strzelanina. Kto żyje, chowa się do bram
i sklepów. Tylko stojący przed kinem obrzynał
ogonek ani drgnął, ani się ruszył. Wszyscy
trwali na swem stanowisku ze zdumiewającą
pogardą śmierci.

Znana we Lwowie ze swej społecznej działal-
ności literatka, hrabina L., otrzymała niedawno
wiadomość od swego syna jedynaka, który ja-
ko porucznik zaraz z początku wojny zginął

na rosyjskim froncie, że dostał się ranny do
niewoli i przebywa jako jeńiec na Kameczatce.
Dzielną matką, wyrobiwszy dla siebie i dla swej
służącej ligitymacye, jako siostry Czerwonego
Krzyża, wyjeżdża temi dniami na Kameczatkę,
aby sprowadzić syna do domu.

Czy w obecnych warunkach nie jest to je-
dnym z największych heroizmów, na jakie mi-
łość rodzicielska zdobyć się może?

ski.

Nowiny przemyskie.

**INAUGURACYA TYMCZAS. RADY MIEJ-
SKIEJ. — WYSTĘP UKRAIŃCÓW. — HISTO-
RYJKA Z MARMEŁADĄ. — HANDEL ŁAŃ-
CUCHOWY. — WOJENNA KANIKUŁA.**

(Oryg. korespondencya „Now. Kur. Krak.“)
Przemysł, 23 lipca.

Nowo mianowana tymczasowa Rada miejska
odbyła pierwsze posiedzenie, za którym komi-
sarz, p. Malinowski, odebrał przyrzeczenie od
nowych członków Rady. Kierownik zarządu
miasta, dr. Błażowski, powitał Radę poczem na-
stąpiły deklaracye klubów. Imieniem socyali-
stycznych członków Rady wygłosił przemówie-
nie radny dr. Józef Mantel. Mowca ukraiń-
ski, R. Dmochowski, przemawiał w języku ru-
skim i domagał się powiększenia liczby ruskich
członków Rady. Na porządku dziennym była
sprawa wyboru poszczególnych komisji, sprawa
aprowizacyi i organizacya 3 szkół miejsco-
wych.

Podczas dyskusyi nad organizacyą szkół roz-
poczęli ukraińscy radni rozwodzić się szeroko
nad „krywdą“ jaka rzekomo spotyka ich z po-
vodu nieprzyjęcia na etat miejski ruskiej szko-
ły ludowej im. Szaszkiewicza.

Niebrakło też malej sensacyi na posiedzeniu
Rady. Socyalista dr. Józef Mantel w toku dys-
kusyi aprowizacyjnej zainterpelował kierowni-
ka zarządu miasta i zapytał: czy prawdą jest,
że były kierownik magazynu miejskiego sprze-
dał niedawno niejakdemu Markusowi Kapfero-
wi marmeladę za kilka tysięcy koron i dla czeg-
o zarząd miasta nie doniósł o tem Prokurator-
ryi, celem ściągania magazyniera o paskarstwo?

Stosunki aprowizacyjne Przemysła są w po-
równaniu z aprowizacyą innych miast złe. Lu-
dność miejska odczuwa dotkliwie brak ładu i
porządku w organizacyi aprowizacyjnej. Ceny
środków żywności dochodzą do niebywałych
rozmiarów: 1 bochenek chleba kosztuje 24 kor-
on, pudełko zapalek 40 halerczy, 1 kg. cukru
18 koron.

Tegoroczny sezon wakacyjny mija wśród
trosk. Tylko nieliczni doróbkiewiczze uciekli
do „badów“ — zaś inni pozostali w mieście i
korzystają z kąpeli na wolnym Sanie. Goście
kąpielowi muszą jednak przed użyciem kąpeli
ubezpieczać swoją garderobę, gdyż zdarzyło
się, że skradziono komuś całe ubranie. Wojen-
na kanikuła w całej pełni, przerywana od czasu
do czasu zaśelankowa plotką lub sensacyą —
o które na przemyskim partykularzu nie tru-
dno.

D-sz.

Odpowiedzi „PORADNI“

„Nowego Kurjera Krakowskiego“.

**FRANCISZEK N. W WIERZCHOSŁAWI-
CACH.** Aby zasięgnąć wiadomości o bracie,
który od pierwszej chwili wyruszenia na woj-
nę nie dał o sobie żadnego znaku życia, należy
zwrócić się przedewszystkiem do komendy puł-
ku, w którym służył. W aktach pułkowych
musi być zamieszczona jakaś notatka o nim,
czy zginął, czy zaginął, czy też dostał się do
niewoli.

LUDWIK Z. W JASIE. Ani jeden z podanych
nam numerów nie został wylosowany.

KATARZYNA S. W DĘBICY. Interes ilość
wątpliwej wartości: zasadniczo zawsze pierwszą
hipotekę zostawia się dla instytucyi banko-
wych, a dopiero drugą i trzecią obciąża się dłu-
giem prywatnym. Lepiej więc będzie postarać
się o pożyczkę bankową, która znacząco taniej
wypadnie.

EMILIA K. W ZAKOPANEM. Żalany adres
brzmi: Studencka 12, jednakże państwa tych
nie ma obecnie w Krakowie, gdyż wyjechali na
wieś i wrócą dopiero około 20 sierpnia.

WACŁAW B. W TARNOWIE. Przysługuje
panu prawo żądania całej wypłaty w walucie
niemieckiej, ewentualnie w koronach, lecz po
kursie marek.

KANTYLENA.

Chleb jest dzisiaj u nas tyłko
Na wety!

Za to mięsa niema wcale —

O rety!

Cukier jest — lecz u paskarzu

Schowany...

Marmolada ma ogony.

O rany!

Raz na miesiąc mamy przyjeździł

Po jajach;

I jak tu wesola śpiewać!

O! rajul

Odpowiedzi Redakcyi.

OJCU SZEŚCIORGA DZIECI. Pański „Kon-
cert europejski“ jest — jak na nasze poczucie
harmonii — zbyt kakofoniczny, wobec czego
resztę swego programu produkuje w koszu re-
dakcyjnym, napawając rozkoszą artystyczną
nagromadzone tam podobnej wartości litera-
ckiej inne wytwory weny pisarskiej.

Subskrybujcie ósmą pożyczkę wojenną.

Kursa maturyczne

Wpisy na kursa: roczny, dwuletni i wieczorny
przyjmuje Kierownik — ul. Jabonowskich L. 20, I p.
na lewo, w godz. od 6—7½, wieczorem. 228

Najobfitsze źródło wsiątek
do maszyn do pisania
LUDWIK AKSMANN, Kraków
Szewska 10. Tel. 32—38.

79

STANISŁAW BARAN

Magaryn Instrumentów Lekarsko-Naukowych
KRAKÓW, Rynek główny 7.
poleca: Wszelkie artykuły sanitarne do pielęgnowa-
nia chorych — Narzędzia chirurgiczne — Bandaże
przedwojenne — Opaski dla Pań — Wata chem. czy-
sta Dra Bruns — Baseny — Magaryn kompletne.
Obsługa fachowa. — Ceny konkurencyjne. 89

OGŁOSZENIA.

„ALBA“

Spółka z ogr. por. KRAKOW UL. SZCZEPAŃSKA 7.

WSZELKIE ARTYKULY TOALETOWE PERFUMY, KREMY I PUDRY. Wysyłki na prowincję po cenach hurtowych wysyłamy za zaliczką odwrótną pocztą.

Włodzieniec lat 18, wełny od wojska, poszukuje posady praktykanta rolnego w większym gospodarstwie dworskim. Zgłoszenia Piotr Dyrka, Hotel Pollera. 135

Warton cukru lub słoni... ny za wyszukanie 3 do 4 pokoi z nowoczesnym urządzeniem od września lub października zgłoszenia pod „Felix“ w Administracji.

Patrzona zaraz panienka i chłopiec do „Magazynu weneckiego“, Sukienice 8. 118

PIERWSZORZĘDNY Zakład krawiecki A. BROSS Kraków, Floryańska 44. tuż obok Bramy Floryańskiej. 27

Narzędzia blacharskie do sprzedania. Wiad.: Grodzka 46, parter w podwórzu od 11-12 i 2-3 popoł. 136

Kawaler lat 34, podurzędnik państwowy — posiadający 10.000 K, pragnie poznać pannę posażną w celu matrymonialnym. Fotografie poślądzone, które zostaną zwrócone. — Listy pod adresem „M. S.“ post-restante, Kraków. 126

Do wynajęcia pokój dwu osobowy, frontowy, umeblowany z utrzymaniem, obsługą, elektryką. Karmelicka 1. 14., II p. na lewo. 137

Poszukuje się zaraz zdolną i uczciwą kucharkę, — oraz dziewczynę inteligentną do obsługi pensjonatu w Żegiestowie (Zdrój). Zgłoszenia do Adm. „N. Kurjera Krak.“.

Wnawolida pomocnik stolarski, poszukuje posady od 15. sierpnia. — Łaskawe zgłoszenia tylko listowne — pod adresem: Józef Plątek, Kraków VIII, Mazowiecka 1. 167. 183

NAPRAWY MEBLI NA PROWINCYI WYKONUJE ZAKŁAD ARTYSTYCZNY TAPICERSKO-DEKORACYJNY A. SMOCEK Kraków, Szewska 1. 4. Wyściela, przerabia meble, materace, obija i tapetuje pokoje, — jak również wykonuje dekoracje całych mieszkań. 41

„LUX“ Kraków, 77 plac Dominikański L. 2 (róg Siołarskiej) Tel. 2335. Skład przyborów do żelazka elektr. i dzwonek elektrycznych.

Od lat istniejące „IUS“ KURSA PRAWNICZE „IUS“ KRAKÓW, Garbarska 6/a. ułatwiają dokładne przygotowanie do wszystkich egzaminów i egzaminów prawiczych w krótkim czasie, przez użycie odpowiednich podręczników. SYSTEM PIŚMIENNY, KORESPONDENCYJNY, dla wojskowych i prowincyi wypróbowany system szybkiego i pewnego przygotowania w drodze pisemnej korespondencji bez potrzeby opuszczania miejsca pobytu. SYSTEM PIŚMIENNY następuję w zupełności przygotowanie indywidualne. Kursa prawnicza „IUS“ umożliwiają należyte wyzyskanie urlopów, udzielają wszelkich informacji. Wypożyczają komplety podręczników, skryptów i skrótów. — Łaskawe indywidualne i zbiorowe. 65

BIURO SPEDYCYJNE Romualda FELDMANA i Zygmunta AUERRACHA KRAKÓW, UL. MIKOŁAJSKA L. 3. — Tel. 3588. Załatwia formalności cłowe z Niemiec oraz do Polski, odstawią i przewozi wszelkie towary jakoteż i meble. 203

Dla przejezdnych i miejscowych 290 BAR NARODOWY, Kraków, plac Maryacki 3. vis à vis kościoła N. P. Maryi poleca P. T. Publiczności: pokoje gościnne, gabinety z osobnym wejściem. Bufet zimny i gorący, oraz śniadania, obiady i kolacje. DUŻY wybór wódlin wiozrowych. — WÓDKI i likiery. — WINA — wino i szampańskie — PIWO beczkowe i fiaskowe. CENY UMIARKOWANE.

Meble, makaty, dywany, obrazy, antyki Stylowe meble salonowe, sypialnie, kredensy antyczne i nowe. Cenne makaty wschodnie. — Ul. Jabłonowskich L. 20. I p., na lewo, w godzinach od 10-12 i od 4-7.

ZAWIADOMIENIE. Podpisany Zarząd donosi, że wazelki po dzień 15-go czerwca 1918 r. do oczyszczenia i farbowania oddane przedmioty są we fliach gotowe do odebrania. Prosi o łaskawe bezzwłoczne wykupno tychże, albowiem za dalsze ich przechowanie z różnych przyczyn ręczyć nie może. Polecając się dalszym łaskawym względem kreśli się „TĘCZA“, pralnia i farbiarnia, KRAKÓW. OZARKOWIEJSKA 72. 233

Bandaże na przepukliny, czyli raptury albo brach: pępek, brzucha, uda i pachwiny oraz opasła w dół — dla dzieci, kobiet i mężczyzn. Zamawiając należy opisać jak wielka przepuklina, z której strony, wiek, zajęcie i miarę nitka lub w centymetrach w około ciała przez biodra (łączy-między). Cena od 40 kor. do 50 kor., luz i wyżej. Uniwersalne opaski na gumach dla pań i panów dla panów na obrotowe brachy — na obrzutek się — na latającą nitkę — na opadnięcie brzucha — dla zapobiegania się po przybyciu w ciąży — na nieżyt żołądka i śledzicy — na nieprzyjemne oddziaływanie ciepła brzucha, wzdęcia i pogoty — dla powiększenia figury — dla fałszy wiarachem i zdrowia — dla pań w czasie ciąży jak i też po porodzie — w cierpieniach wewnętrznych spowodowanych porożeniem — w cierpieniach i opadaniu macicy i t. d. — Zamawiając należy podać do jakiego celu, wzrost i miarę w około pępka w około przez brach i w około przepuklin. Cena od 50 do 120 K, luz i wyżej. Należyda pomoc w wypadkach macicy są bandaże systemu prof. Dr. Levetała. Zamawiając należy podać wiek, wzrost, budę przyrosty porodowe, podać miarę w około (nitki) i w około przez brach. Cena od 60 kor. do 160 kor., luz i wyżej. Opatrunki gumowe do moczenia z rozszerzaniem w czasie ciąży, chłodzi podróży dla dzieci i dorosłych. — Opatrunki z rozszerzaniem przy złuszczeniu odchodzie stałe. Przetrzymana dla dzieci i dorosłych przeciw powiększeniu brzucha, zapaleniu i wypróżnieniu bólem karkowym. Zamawiając należy podać wiek, wzrost i miarę w około pępka i w około przez brach, oraz opisać bliżej szczegóły. — Cena od 60 kor. 27 Zamówienia skutecznia natychmiast i wysył pocztą za pobraniem Wyrób rozmaitych bandaży M. L. POLACZEK, SAMBOR Nr. 55.

ZWIĄZEK ZIEMIEN we Lwowie, ul. Kopernika 4. zreorganizował swój oddział pośrednictwa w kupnie i sprzedaży dóbr ziemskich i prosi właścicieli dóbr ziemskich zamierzających swoje dobra sprzedać o zgłoszenie odnośnych interesów. 220